

POZnań*

»» Mobilny Poznań

**Załącznik nr 3
Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej
dla Miasta Poznania:**

Przykładowe projekty realizujące PZMM

Celem Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Poznania jest stworzenie zrównoważonego systemu transportowego dzięki działaniom ujętym w sześciu wyodrębnionych obszarach mających wpływ na mobilność miejską.

Poniższy katalog możliwych do zrealizowania inwestycji, przykładowych projektów wskazuje drogę do urzeczywistnienia się sformułowanej w PZMM wizji Poznania i umożliwia aplikowanie o środki zewnętrzne z funduszy krajowych i unijnych. Lista ma charakter otwarty. Może ulec zmianie lub doprecyzowaniu, tak by zawarte w niej działania faktycznie przyniosły korzyści dla mieszkańców, znacząco poprawiając komfort i szybkość ich poruszania się po mieście, zwiększając ich bezpieczeństwo oraz sprzyjając poprawie stanu środowiska.

Załącznik zamyka lista pozostałych projektów, które wprawdzie nie zostały wskazane jako priorytetowe na etapie konsultacji, ale są strategicznie dla prawidłowego rozwoju układu transportowego miasta.

Obszar 1: Bezpieczeństwo i zarządzanie ruchem

Działanie 1.1: Poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych i przejazdach dla rowerzystów

- Bezpieczne i oświetlone dojście do przystanków komunikacyjnych na osiedlach, szczególnie w peryferyjnych częściach miasta.
- Poprawa bezpieczeństwa i usprawnienie ruchu w mieście w obszarze I, II, III ramy komunikacyjnej – budowa chodników.
- Dbanie o dobrą dostępność pieszą do instytucji publicznych.
- Ekologiczne oświetlanie ulic i doświetlanie ciągów pieszych – zwiększenie efektywności energetycznej.
- Ocena stanu brd przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych oraz stosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych.
- Rozbudowa sygnalizacji akustycznej (wybrane lokalizacje: Niepodległości - Libelta, Baraniaka/Inflancka/Wiankowa, Lechicka – Połabska, Połabska – os. Zwycięstwa, Solidarności – Piątkowska).

Działanie 1.3: Spójny, czytelny i nowoczesny system oznakowania miejskiego

- Cykliczna weryfikacja i aktualizacja systemu informacji miejskiej.
- Program rozwoju sieci znaków zmiennej treści.
- Wypracowanie czytelnego i spójnego modelu oznakowania stref miejskich (strefa Tempo 30, strefa zamieszkania, SPP, Strefa Czystego Transportu).

Działanie 1.4: Preferowane modele realizacji podróży dla różnych obszarów miasta

- Weryfikacja zasadności utrzymania istniejących zatok autobusowych oraz budowy nowych.
- Analiza możliwości wprowadzenia atrakcyjnej cenowo taryfy biletowej.
- Analiza możliwości wydzielania bezkolizyjnych korytarzy transportowych.
- Optymalizacja elementów transportu do potrzeb i przestrzeni użytkowników.
- Analiza możliwości wprowadzenia priorytetu dla alternatywnych wobec samochodu środków transportu w wybranych obszarach miasta.
- Promowanie codziennych dojazdów komunikacją zbiorową lub rowerem oraz atrakcyjnych ofert przewozowych.
- Zwiększenie znaczenia badań mobilności mieszkańców oraz prowadzenie konsultacji społecznych dla planowanych rozwiązań transportowych.
- Realizacja rozwiązań nadających priorytet dla transportu publicznego i rowerów.
- Regularne badania jakościowe ich analiza i weryfikacja planów realizacyjnych dotyczących mobilności.
- Standaryzacja obsługi transportem publicznym poprzez wypracowanie preferowanych modeli podróży dla trzech różnych stref na terenie miasta – optymalizacja sposobów przemieszczania się z wykorzystaniem różnych środków transportu w korelacji z kosztami.
- Stworzenie atrakcyjnej oferty dla zakładów pracy i ich pracowników, które opracowały plany mobilności.
- Ujednolicenie wytycznych dotyczących nowego taboru tramwajowego i autobusowego.
- Współpraca z podmiotami na rzecz wypracowania porozumienia dotyczącego zróżnicowania godziny funkcjonowania w celu spłaszczenia szczytów komunikacyjnych.
- Wykonywanie Studiów Wykonalności dla korytarzy transportowych.
- Wyznaczanie istniejących i budowa nowych wydzielonych torowisk tramwajowych, z możliwością dopuszczenia na wybranych odcinkach autobusów (pasy tramwajowo-autobusowe).
- Wyznaczanie istniejących i budowa nowych wydzielonych pasów dla autobusów (tzw. buspasów).
- Działania organizacyjne i techniczne zapewniające wzrost niezawodności komunikacji miejskiej.

Działanie 1.5: Skracanie czasu i podnoszenie komfortu podróży wybranych grup użytkowników drogi

- Działania zmierzające do wprowadzania nowoczesnych rozwiązań inżynierii ruchu.
- Optymalizacja programów sterowania sygnalizacji świetlnej pod kątem ruchu pieszego i rowerowego.
- Analiza likwidacji wzbudzanych sygnalizacji świetlnej dla pieszych.
- Małe inwestycje usprawniające ruch i komfort jazdy.

- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego na skrzyżowaniach.
- Analiza możliwości skracania czasu przejazdu przez główne węzły komunikacyjne.
- Uwzględnienie potrzeb wszystkich użytkowników poprzez stosowanie przyjętych Standardów dostępności.
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w miejscach o największej liczbie wypadków.
- Wprowadzanie innych usprawnień wynikających z prac/decyzji Zespołu do spraw usprawnień komunikacyjnych oraz Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.
- Realizacja Programu Bezpieczna droga do szkoły.

Obszar 2: Ruch pieszzy i rowerowy

Działanie 2.2: Modernizacja infrastruktury dla pieszych

- Program naprawy i rewitalizacji istniejącej nawierzchni z kostki kamiennej oraz analiza możliwości wymiany nawierzchni brukowej.
- Budowa infrastruktury dla pieszych wzdłuż ulic jej pozbawionych.
- Uwzględnienie przy budowie nowych i przebudowie istniejących ciągów pieszych o szerokości proporcjonalnej do przewidywanego natężenia ruchu i wynikającej z przepisów prawa.
- Naprawa ruchomych schodów w obrębie ronda Kaponiera.
- Poprawa nawierzchni i likwidacja barier architektonicznych na ciągach pieszych w ramach corocznych przeglądów.
- Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami nowych i modernizacja istniejących platform przystankowych.
- Wykonywanie przeglądów okresowych rocznych i pięcioletnich pasa drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem ciągów pieszych.

Działanie 2.3: Realizacja i ewaluacja Programu Rowerowego w zakresie infrastruktury

- Analiza, rozwój i realizacja Programu Rowerowego w aspekcie infrastruktury tj. stworzenie dobrej jakości, spójnych sieci ścieżek rowerowych różnej kategorii.
- Budowa trasy pieszo-rowerowej Wartostrada w Poznaniu na południe w kierunku Dębiny oraz na północ w kierunku gminy Czerwonak.
- Program poprawy jakości istniejących dróg rowerowych oraz korekty ich przebiegów w obrębie dużych skrzyżowań.
- Poprawa jakości dróg rowerowych podczas prac utrzymaniowych dróg.

- Realizacja infrastruktury dla rowerów w ramach Programu Rowerowego: budowa parkingów P+R, miejsc garażowych oraz montaż stojaków rowerowych i samoobsługowych stacji naprawczych w rejonie przystanków autobusowych, tramwajowych i kolejowych, a także na terenie lub w najbliższej okolicy Portu Lotniczego Poznań – Ławica.
- Budowa dróg rowerowych: - wzdłuż ul. Grunwaldzkiej; - wzdłuż ul. Dolna Wilda; - w ramach przebudowy ul. Unii Lubelskiej; - w ramach budowy Tramwaju na Naramowice; - w ramach przebudowy Ronda Rataje; - w ramach budowy ul. Św. Wawrzyńca.
- Przygotowanie projektów budowlanych tras rowerowych zawartych w Programie Rowerowym.
- Modernizacja istniejących ciągów rowerów i pieszych.
- Wdrażanie kontraruchu rowerowego na ulicach jednokierunkowych w ramach Strefy Płatnego Parkowania.

Działanie 2.5: Niwelowanie barier przestrzennych w ruchu pieszym i rowerowym

- Budowa kładek pieszo-rowerowych nad Wartą oraz Cybiną pomiędzy Berdychowem, Ostrowem Tumskim oraz Chwaliszewem (Kładka Bedrychowska).
- Budowa kładek pieszo-rowerowych nad Wartą: w Czerwonaku i na Wildzie.
- Analiza zasadności budowy nowych przepraw drogowych ze szczególnym uwzględnieniem tras pieszych i rowerowych przez Wartę.
- Tworzenie ogólnodostępnych miejsc rekreacji.
- Wypracowanie zasad współpracy z PKP w celu realizacji bezpiecznych i wygodnych przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych w obrębie przejazdów kolejowych.

Działanie 2.6: Separowanie ruchu pieszego od rowerowego i innych urządzeń transportu osobistego

- Program ciągów pieszych – analiza możliwości separacji ruchu pieszego od pozostałych form transportu.
- Opracowanie wytycznych i regulacji dot. korzystania z przestrzeni miejskiej dla kurierów rowerowych i podmiotów gospodarczych działających w oparciu o rowery przez Komisję Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, zgodnie z Prawem o ruchu drogowym.
- Podejmowanie działań zmierzających do separowania ciągów pieszych od ruchu rowerowego.
- Uporządkowanie miejsc, zasad poruszania się i sposobu pozostawiania hulajnóg.

Działanie 2.10: Rozwój systemu Poznańskiego Roweru Miejskiego

- Pilotażowe wdrożenie, w oparciu o analizę możliwości, wypożyczalni miejskiej rowerów cargo.
- Rozszerzenie działalności PRM w okresie jesienno-zimowym.
- Budowa nowych stacji rowerowych PRM w Poznaniu, w oparciu o oczekiwania mieszkańców, także na terenach innych podmiotów, w tym spółdzielni mieszkaniowych.
- Monitoring jakości usług i stanu technicznego PRM wraz z poprawą jego funkcjonowania.
- Wprowadzenie w ofercie PRM większej ilości rowerów z fotelikami dla dzieci oraz rowerów trójkołowych.

Obszar 3: Środowisko i przestrzeń

Działanie 3.1: Dbłość o zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych

- Racjonalne ograniczenie usuwania drzew i zwiększanie powierzchni zieleni urządzonej w ramach budowy lub przebudowy ulic, dróg rowerowych i ciągów pieszych.
- Wykonywanie torowisk tramwajowych z zabudową roślinną, w miejscach racjonalnie uzasadnionych, w ramach budowy nowych i przebudowy istniejących tras tramwajowych.
- Opiniowanie projektów drogowych pod kątem zwiększania zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
- Opracowanie standardu i wprowadzenie do procedury inwestycyjnej uzgadniania kwestii usuwania drzew, nowych nasadzeń i budowy torowisk z zabudową roślinną.

Działanie 3.2: Tworzenie parków oraz zielonej infrastruktury w mieście

- Opracowanie programu tworzenia ogrodów deszczowych w powiązaniu z terenami rewitalizowanymi i zielonymi.
- Opracowanie programu tworzenia parków miejskich w nowych lokalizacjach.
- Opracowanie programu tworzenia nowych parków kieszonkowych.
- Zadaszenia na przystankach transportu publicznego z zabudową roślinną.
- Rewaloryzacja przestrzeni publicznych (w tym ulic, placów, rynków, targowisk, terenów zieleni i rekreacji) zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji.

Działanie 3.3: Ograniczenie ruchu pojazdów wysokoemisyjnych

- Analiza możliwości wprowadzenia stref ograniczonego wjazdu (np. do strefy Starego Miasta czy Strefy Czystego Transportu).
- Egzekwowanie ustalonych limitów emisji pojazdów poprzez systematyczne kontrole z wykorzystaniem mobilnych analizatorów spalin.
- Program ograniczania liczby pojazdów wysokoemisyjnych w transporcie miejskim i komunalnym.

Działanie 3.4: Opracowanie standardów obsługi transportowej inwestycji kubaturowych oraz nowych i rozbudowywanych osiedli, z uwzględnieniem wszystkich uczestników ruchu

- Analiza koniecznych zmian w infrastrukturze drogowej osiedli peryferyjnych, w celu poprawy połączeń z podstawowym układem drogowym (ulice promieniste i II rama komunikacyjna).
- Przyjęcie dla deptaków i reprezentacyjnych ulic Poznania programu ich rozwoju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym.
- Rewaloryzacja ulicy Garbary wraz z przebudową skrzyżowania ulic: Królowej Jadwigi, Droga Dębińska, Strzelecka.
- Analiza możliwości likwidacji barier komunikacyjnych w Poznaniu – linii kolejowych, poprzez budowę przejazdów drogowych w drugim poziomie poprzez cykliczne badanie ilości przejeżdżających pociągów, czasów zamknięć przejazdów kolejowych oraz natężenia pojazdów samochodowych na nich.
- Opracowanie harmonogramu sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całego miasta - intensyfikacja wykonywania i uchwalania mpzp.
- Opracowanie systemu zbierania rozproszonych informacji w celu budowy narzędzia wspomagającego podejmowanie decyzji inwestycyjnych.
- Stosowanie Standardów dostępności w ramach remontów i nowych inwestycji.
- Ułatwienie wyjazdu z osiedli peryferyjnych.
- Wprowadzenie intensywnej i wielofunkcyjnej zabudowy dla nowych pól inwestycyjnych oraz dogęszczanie istniejącej zabudowy, położonych przy ciągach transportu publicznego i węzłach komunikacyjnych.
- Udział inwestorów inwestycji kubaturowych w budowie i rozbudowie niezbędnej infrastruktury transportowej - zapewnienie odpowiedniej obsługi transportowej.

Działanie 3.5: Podniesienie świadomości społecznej i partycypacji przy wdrażaniu projektów związanych z mobilnością miejską

- Cykl webinarów z mieszkańcami w formie debat i dyskusji nad rozwojem ciągów pieszych w powiązaniu z UTO, węzłów komunikacyjnych, transportu publicznego, układu drogowego, układu rowerowego.
- Edukacja i promocja w zakresie ekodrivingu.
- Informowanie i edukowanie mieszkańców nt. mobilności i transportu w mieście.
- Informowanie o bieżących zmianach w transporcie publicznym z wykorzystaniem różnych kanałów informacyjnych.
- Opracowanie programu edukacyjnego dotyczącego mobilności dla różnych grup wiekowych.
- Prowadzenie konsultacji o docelowym kształcie układu komunikacyjnego miasta.
- Wdrażanie programu edukacji na różnych szczeblach edukacji – cykle lekcji, szkoleń i wykładów.
- Wprowadzenie do procedury konsultacji obowiązku przeprowadzenia badań preferencji mieszkańców i szerszej partycypacji społecznej podczas podejmowania ważniejszych decyzji dot. mobilności miejskiej oraz przed wdrażaniem inwestycji.
- Zwiększenie roli doradczej rad osiedli przy realizacji projektów transportowych.
- Wykorzystanie wiat przystankowych do celów informacyjnych, edukacyjnych i kulturalnych oraz do promowania mobilności i bezpieczeństwa.

Działanie 3.6: Budowa lub wsparcie rozwoju stacji paliw alternatywnych

- Analiza koncepcyjna „Lokalne magazyny energii (bateryjne) do zasilania komunikacji miejskiej – ładowanie magazynów w taryfie nocnej, szybkie oddawanie energii w dzień”.
- Analiza koncepcyjna „Wykorzystanie sieci trakcyjnej (tramwajowej) do ładowania magazynów energii (energia z odzysku) na potrzeby elektromobilności oraz do ładowania autobusów w godzinach nocnych – wykorzystanie mocy zamówionej”.
- Koncepcja linii zasilającej z ITPOK do zajezdni Warszawska.
- Montaż stacji ładowania pojazdów elektrycznych na terenie nieruchomości ZTM.
- Koncepcja zasilania punktów ładowania skuterów elektrycznych z oze (fotowoltaika).
- Opracowanie programu pozyskiwania energii dla transportu (w tym na potrzeby komunikacji miejskiej) z odnawialnych źródeł.
- Rozwój sieci stacji ładowania pojazdów elektrycznych.
- Wypracowanie zasad uzgadniania projektów sieci stacji ładowania pojazdów elektrycznych oraz udostępniania pasa drogowego dla ich funkcjonowania.
- Program zakupu lub wsparcia rozwoju sieci stacji tankowania wodoru, gazu ziemnego oraz innych paliw alternatywnych.

Działanie 3.11: Ograniczenie hałasu komunikacyjnego

- Wdrażanie rozwiązań organizacyjnych i technicznych umożliwiających ograniczenie hałasu komunikacyjnego.

Działanie 3.12: Stały monitoring poziomu emisji komunikacyjnej

- Pilotażowe wdrożenie systemu monitorującego poziom emisji liniowej.
- Wdrożenie docelowego systemu monitorującego poziom emisji liniowej.

Obszar 4: Transport publiczny**Działanie 4.1: Rozwój oferty biletowej i systemu płatności**

- Analiza możliwości wdrożenia i rozwoju systemu dystrybucji biletów i opłat za przejazd.
- Kontynuowanie integracji taryfowej w ramach wspólnego biletu Bus-Tramwaj-Kolej.
- PEKA na telefonie i możliwość doładowania.
- Rozbudowa sieci biletomatów stacjonarnych.
- Sezonowe uruchamianie linii turystycznych oraz wzmacnianie transportu publicznego w rejonach rekreacji.
- Standaryzacja opłat za korzystanie z transportu publicznego dla operatorów gminnych.
- Analiza taryfy biletowej oraz uatrakcyjnianie cen biletów.
- Wdrożenie systemu bezpłatnego parkowania z biletem okresowym oraz bezpłatnego przejazdu komunikacją miejską z biletem parkingowym.
- Zakup i wyposażenie tramwajów i autobusów w nowoczesne biletomaty umożliwiając zwiększenie oferty biletowej.

Działanie 4.2: Wymiana taboru tramwajowego i autobusowego na nowoczesny

- Każdorazowy zakup nowoczesnego taboru komunikacji miejskiej wyposażonego w klimatyzację.
- Odnowa taboru autobusowego (wycofywanie z eksploatacji taboru najstarszego technologicznie) poprzez zakup autobusów o napędzie zeroemisyjnym oraz napędzanych paliwami alternatywnymi.
- Pilotażowy zakup autobusów o napędzie wodorowym wraz z niezbędną infrastrukturą tankowania.

- Budowa nowych i modernizacja istniejących torowisk, wytłumiających hałas i drgania generowane przez ruch tramwajowy.
- Odnowa taboru tramwajowego poprzez zakup wieloczołowych tramwajów niskopodłogowych wraz z modernizacją i rozbudową infrastruktury tramwajowej w celu zapewnienia obsługi pojazdów.
- Modernizacja 15 tramwajów Solaris S105p.

Działanie 4.4: Tworzenie nowych tras i linii komunikacyjnych

- Alternatywne połączenia „w poprzek” miasta, eliminujące konieczność przejazdu przez centrum.
- Analiza i optymalizacja sieci połączeń transportu publicznego (dziennego i nocnego).
- Analiza możliwości realizacji trasy szybkiego autobusu BRT do Portu Lotniczego Poznań-Ławica.
- Analiza możliwości wprowadzenia transportu „na żądanie” – telebus.
- Analiza opłacalności i możliwości budowy wybranych tras tramwajowych na przedmieścia i do gmin ościennych.
- Analiza urbanistyczno-techniczna trasy tramwajowej do "Bramy Zachodniej".
- Budowa połączenia tramwajowego do Marcelina.
- Budowa połączenia tramwajowego od ul. Towarowej przez Wolne Tory do ul. Hetmańskiej.
- Budowa połączenia tramwajowego wzdłuż ul. Dąbrowskiego od tzw. Bramy Zachodniej do ul. Przelot w przypadku uruchomienia łącznicy kolejowej do Portu Lotniczego Poznań Ławica.
- Budowa połączenia tramwajowego wzdłuż ul. Grochowskiej pomiędzy ul. Marcelińską a ul. Hetmańską.
- Budowa trasy tramwajowej do stacji PKP Poznań Wschód.
- Budowa trasy tramwajowej na Klin Dębiecki w Poznaniu.
- Budowa trasy tramwajowej na Naramowice (etapy I, II, III i IV).
- Zadanie CENTRUM I Etap I: przebudowa tras tramwajowych wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ulicach: Św. Marcin, Fredry, Mielżyńskiego, 27 Grudnia, pl. Wolności, Towarowa.
- Zadanie CENTRUM II Etap II: budowa trasy tramwajowej wraz z uspokojeniem ruchu samochodowego w ul. Ratajczaka.
- Korekta funkcjonowania układu komunikacyjnego w rejonie ronda Rataje w Poznaniu.
- Analiza budowy nowych przepraw dla komunikacji miejskiej przez Wartę w północnej oraz południowej części Poznania.
- Modernizacja infrastruktury transportu zbiorowego (tj. istniejącego układu torowego oraz sieciowego).
- Opracowanie nowego układu linii transportu publicznego (dziennego i nocnego).
- Analiza możliwości realizacji połączenia transportem publicznym na lotnisko.

- Przebudowa torowisk w ul. Wierzbicice i 28 Czerwca 1956 r.
- Przebudowa trasy tramwajowej ul. Kórnicka - os. Lecha - rondo Żegrze.
- Rozbudowa infrastruktury transportu publicznego w rejonie Strzeszyna i Strzeszyna Greckiego w Poznaniu.
- Trasa tramwajowa do zintegrowanego węzła transportowego Grunwaldzka – dokumentacja studialna.
- Trasa tramwajowa na Os. Kopernika wzdłuż ul. Arciszewskiego i Rembertowskiej.
- Tworzenie nowych linii tramwajowych i autobusowych.
- Wprowadzenie korytarzy komunikacyjnych - głównych tramwajowych i uzupełniających autobusowych, współdziałających z koleją metropolitalną oraz stworzenie szkieletowych linii autobusowych.
- Analiza miejsc budowy dodatkowych relacji skrajnych na skrzyżowaniach.
- Zagęszczenie tras tramwajowych w centrum miasta.
- Zwiększanie liczby przystanków na żądanie wg potrzeb.
- Poprawa powiązań sieci linii autobusowych z systemem PST w północnej części miasta (Nowa Szymanowskiego, "ring" Morasko-Umultowo).

Działanie 4.8: Rozwój Poznańskiej Kolei Metropolitalnej

- Analiza i rozwój funkcjonowania Poznańskiej Kolei Metropolitalnej.
- Udział w pracach realizowanych przez PKP PLK S.A. w ramach Poznańskiego Węzła Kolejowego (np. połączenie w kierunku Tarnowa Podgórnego z Woli przez Ławicę, Przeźmierowo, Swadzim, Sady).
- Udział przy realizacji projektów budowy Kolei Dużych Prędkości w ramach Centralnego Portu Komunikacyjnego (pod kątem przyspieszenia połączeń międzynarodowych i wykorzystania Portu Lotniczego Poznań Ławica).
- Uzgadnianie dokumentacji przedprojektowej dla projektu pod nazwą Budowa III i IV toru na odc. Poznań Główny - Poznań Wschód.
- Integracja PKM z kartą PEKA.
- Współpraca w zakresie analiz dotyczących przywrócenia połączeń kolejowych do Śremu i Międzychodu.
- Współpraca w zakresie uruchomienia przystanków w obrębie Miasta Poznania, w tym na obwodnicy towarowej.

Obszar 5: Transport samochodowy

Działanie 5.2: Funkcjonalny system parkingowy

- Poszerzenie oferty parkingowej o miejsca przeznaczone do postoju krótkoterminowego z odrębną, niższą opłatą.
- Analiza dostępności miejsc parkingowych pod kątem wprowadzenia maksymalnego czasu parkowania w SPP.
- Wprowadzenie miejsc parkingowych dedykowanych dla obsługi ruchu turystycznego.
- Analiza możliwości i zasadności rozszerzenia strefy płatnego parkowania na teren całego miasta.
- Dostosowywanie w ramach remontów i nowych inwestycji szerokości miejsc parkingowych do współczesnych wymogów i obowiązujących przepisów - tworzenie szerszych miejsc parkingowych.
- Obligatoryjne wprowadzenie normatywów parkingowych w MPZP, a następnie w wydawanych decyzjach oraz egzekwowanie realizacji inwestycji w zakresie ich spełnienia.
- Wprowadzenie normatywu parkingowego do SUIKZP.
- Wyznaczanie i optymalizacja miejsc parkingowych nie pogarszających warunków ruchu pieszego i rowerowego.
- Zabezpieczenie miejsc parkingowych przy ośrodkach medycznych.
- Budowa parkingu P+R węzeł Grunwaldzka.
- Budowa parkingu P+R przy stacji PKP Poznań Podolany.
- Analiza budowy parkingów P+R przy innych stacjach kolejowych np. Poznań Wschód.
- Budowa parkingów P+R: Górczyn, Starołęka, tzw. Brama Zachodnia, Miłostowo, Franowo, Naramowice, Klin Dębiecki.

Działanie 5.3: Planowanie i zarządzanie dystrybucją ładunków i dostaw w mieście

- Wdrażanie efektywnych rozwiązań w zakresie dostaw ostatniej mili.
- Wsparcie w zakresie wprowadzania rozwiązań dot. m.in. łączenia przewozu osób i ładunków, ułatwiania procesu dostaw dla osób starszych (np. poprzez rozpowszechnianie idei wolontariatu), czy ułatwiania procesu dostaw dla przedsiębiorców (np. poprzez publikację zajętości miejsc dla pojazdów dostawczych na interaktywnej Mapie Poznania dostępnej na stronie www.poznan.pl lub utworzenie platformy elektronicznej łączącej popyt i podaż usług transportowych w mieście)
- Wsparcie w rozwoju centrów konsolidacji ładunków np. tzw. mini-huby (przeładunku towarów z pojazdów o wysokiej ładowności na mniejsze pojazdy ekologiczne).

- Wypracowanie rozwiązań organizacyjnych dla wykonywania dostaw na obszarze objętym strefą płatnego parkowania, śródmiejską strefą płatnego parkowania oraz pozostałych terenów Miasta.
- Wyznaczenie godzin dla dostawców, w których będzie możliwa realizacja dostaw do punktów docelowych, z wyłączeniem szczytów komunikacyjnych i/lub dalsze wprowadzanie ograniczeń tonażowych dla pojazdów dostawczych.
- Rozwój systemu dedykowanych kopert do rozładunku towarów w pasie drogowym (rekomendowana szerokość min. 3 m. oraz długość min. 8 metrów celem obsługi pojazdów z tzw. windą) oraz stref ładunkowych.

Obszar 6: Nowoczesne technologie

Działanie 6.1: Rozwój inteligentnych systemów sterowania ruchem

- Rozwój inteligentnych systemów sterowania ruchem.

Działanie 6.2: Mobilność jako usługa

- Działania zmierzające do upowszechnienia i unormowania usług transportu współdzielonego (m.in. dzięki zintegrowanym systemom: informatycznemu, opłat za przejazd).
- Mobilna aplikacja ułatwiająca wykorzystanie wszystkich możliwych środków transportu do sprawnego podróżowania po mieście (Aplikacja Poznaniaka).
- Wspieranie systemów zeroemisyjnego transportu współdzielonego na terenie miasta.

Pozostałe projekty

Jednocześnie, mając na uwadze sprawne funkcjonowanie układu transportowego miasta, w ramach SUMP planuje się także realizację dodatkowych zadań niewskazanych przez mieszkańców jako zadania priorytetowe:

- Budowa zintegrowanego węzła transportowego Grunwaldzka w miejscu przejazdu przez linię kolejową E-20.
- Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego z linią kolejową nr 354 w ciągu ul. Lutyckiej w Poznaniu.
- Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego z linią kolejową nr 354 w ciągu ul. Gołęcińskiej w Poznaniu.
- Uzupełnienie systemu obwodnic miejskich (tzw. I, II i III ramy komunikacyjnej).
- Przebudowa utwardzonych ulic gminnych.
- Przebudowa utwardzonych ulic krajowych, wojewódzkich i powiatowych.
- Budowa nowych przepraw przez Wartę w północnej oraz południowej części Poznania.
- Prowadzenie analizy budowy nowych przepraw drogowych przez Wartę.
- Optymalizacja szerokości ulic uzależniona od ich funkcji oraz obowiązujących przepisów.
- Projektowanie budowa i przebudowa dróg uwzględniająca wszystkich użytkowników ruchu.
- Przebudowa Mostu Mieszka I.
- Przebudowa Mostu Chrobrego.
- Przebudowa układu komunikacyjnego w ciągu DK92 - węzeł Koszalińska.
- Przebudowa ul. Bolesława Krzywoustego.
- Przebudowa ul. Dąbrowskiego.
- Przebudowa ul. Obornickiej.
- Przebudowa ul. Dolna Wilda na odc. Od ul. Hetmańskiej do autostrady A2.
- Przebudowa ul. Lechickiej na odcinku od ul. Murawa do ul. Dojazd.
- Przebudowa ul. Arciszewskiego.
- Przebudowa ul. Reymonta.
- Kolejowa Obwodnica Towarowa (nowe przystanki osobowe: Franowo, Kobylepole, Zieliniec, Karolin, Naramowice, Piatkowo, Obornicka/Mateckiego, Suchy Las).
- Prace projektowe w zakresie poprawy powiązań systemu ZTM z PKP - projekty: Projekt Copernicus, Klin Dębiecki, przystanki: Zintegrowany węzeł Druskenicka, Strzeszyn, Podolany, Jeżyce, Poznań Wschód, Antoninek, Kiekrz, Wola, Junikowo, Górczyn, Dębina, Dębiec, Starołęka, Krzesiny, Garbary, Poznań Główny, Karolin.

- Analiza wytypowania nowych przystanków w obrębie miasta i tuż poza jego granicami (np.. Grudzieniec, Zawady, Hetmańska, Świerczewo, Smochowice, Swarzędz Nowa Wieś, Skórzewo, Dopiewiec, Koninko, Krzyszkowo).
- Podniesienie sprawności funkcjonowania Poznańskiego Węzła Kolejowego jako całości – przebudowa tzw. Starego Dworca PKP Poznań Główny i jego powiązanie z otaczającą tkanką miejską (infrastruktura: np. połączenie piesze wsch-zach, dojazdy indywidualne + miejski i międzynarodowy transport zbiorowy).
- Budowa dworca Brama Zachodnia w ramach zintegrowanego węzła przesiadkowego.
- Budowa węzłów przesiadkowych w rejonie stacji kolejowych na terenie Poznania: Poznań Krzesiny, Poznań Wola, Poznań Strzeszyn, Poznań Karolin, Poznań Wschód, Poznań Dębina, Kiekrz.
- Węzeł komunikacyjny przy ul. Opolskiej.
- Eliminacja kolizji systemu kolejowego z układem drogowym.
- Studia wykonalności dla likwidacji kolizji w następujących węzłach: Naramowicka, Umultowska, Morasko, Sucholeska, Biskuińska, Psarskie, Czysta, Krańcowa, Św. Michała, Bałtycka, Starołęcka, Opolska, Górecka, Kopanina , Skórzewo, Swarzędz (połączenie ul Tabaki i Tysiąclecia), III Rama - Bałtycka(DK92) z I. 356, ul. Nowa Arciszewskiego/Kopanina z I. 3, ul. Nowa Sucholeska z linią 395.
- Budowa wiaduktu w ciągu ul. Szwajcarskiej do ul. Kobylepole.